

BUNE PRACTICI PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ DE CALITATE

TEHNICA ALEGERII DUALE

TEHNICA ALEGERII DUALE

Tehnica se caracterizează în mod esențial prin solicitarea ca subiecții **să asocieze** unul sau mai multe enunțuri cu **una** din componentele unor cupluri de alternative duale, cum ar fi: adevărat-fals, corect-greșit, enunț factual-enunț de opinie etc.

TEHNICA ALEGERII DUALE

Avantaje și limite ale utilizării tehnicii

Principalul **avantaj** legat de utilizarea acestei tehnici este acela al abordării, într-un interval de timp redus, a unui **volum impresionant** de rezultate de învățare de complexitate redusă și medie.

TEHNICA ALEGERII DUALE

Avantaje și limite ale utilizării tehnicii

Necesitatea construirii enunțurilor de o asemenea manieră încât acestea să fie, fără ambiguități, adevărate sau false, corecte sau greșite etc, face tehnica **inutilizabilă** în situații în care se urmărește obținerea de la subiecți a unor răspunsuri în **situații complexe**, în care nu există un singur răspuns corect.

Vulnerabilitatea față de răspunsurile furnizate la întâmplare se impune de asemenea evidențiată. Limitarea posibilităților furnizării de răspunsuri corecte pe o asemenea bază scade însă, o dată cu creșterea numărului de elemente de test ce utilizează această tehnică.

TEHNICA ALEGERII DUALE

Avantaje și limite ale utilizării tehnicii

Una din cele mai întemeiate critici ce se aduc tehnicii este aceea că identificarea unui enunț ca fiind incorect, neadevărat etc, **nu implică** în mod necesar cunoașterea de către subiect a **alternativei adevărate**.

Pentru eliminarea acestui inconvenient, se poate face apel la o varietate a tehnicii pe care o putem numi “**Modificarea variantei false**”.

TEHNICA ALEGERII DUALE

Avantaje și limite ale utilizării tehnicii

“Citește cu atenție afirmațiile de mai jos. În cazul în care apreciezi că afirmația este adevărată, încercuiește litera A. Dacă apreciezi că afirmația nu este adevărată (este falsă), încercuiește litera F și înlocuiește cuvântul subliniat pentru a face ca afirmația să fie adevărată. Scrie cuvântul înlocuitor în spațiul liber, după litera F.

A F () Particulele de electricitate cu semn negativ se numesc neutroni.

A F () Condensatorul este folosit pentru producerea de electricitate.

A F () Energia mecanică este transformată în energie electrică prin intermediul unui generator.”

TEHNICA ALEGERII DUALE

Utilizare

Tehnica alegerii duale este în general folosită pentru abordarea într-un **interval mic** de timp a unui **volum mare** de rezultate de învățare situate mai ales la nivelurile **cunoașterii și înțelegerii**.

TEHNICA ALEGERII DUALE

Cunoașterea unor termeni, date factuale sau principii

“Citește cu atenție afirmațiile următoare. În cazul în care apreciezi că afirmația este adevărată, încercuiește litera A. În cazul în care apreciezi că afirmația nu este adevărată încercuiește litera F.

TEHNICA ALEGERII DUALE

Cunoașterea unor termeni, date factuale sau principii

A F Substanța de culoare verde prezentă în frunzele plantelor se numește clorofilă.

A F Corola unei flori este compusă din petale și

A F sepale.

Fotosinteza este procesul prin care frunzele prepară hrana necesară plantei.”

TEHNICA ALEGERII DUALE

Cunoașterea unor termeni, date factuale sau principii

“Citește cu atenție fiecare din întrebările de mai jos. Dacă răspunsul corect este Da, încercuiește litera D. Dacă răspunsul corect este Nu, încercuiește litera N.

D N 1. Este 51% din 45 mai mare decât 20?

D N 2. Este 50% din $\frac{6}{4}$ egal cu $\frac{3}{2}$?

D N 3. Dacă 60% dintr-un număr este 15, este numărul mai mic decât 15?”

TEHNICA ALEGERII DUALE

Capacitatea de a diferenția enunțurile factuale de enunțurile de opinie

Această capacitate importantă în legătură cu majoritatea disciplinelor de învățământ, constituind un important punct de plecare în dezvoltarea gândirii critice, atât de necesară într-o societate democratică.

“Citește cu atenție fiecare dintre enunțurile următoare. Dacă enunțul reprezintă un fapt real, încercuiește litera F. Dacă enunțul reprezintă o opinie, încercuiește litera O.

TEHNICA ALEGERII DUALE

Capacitatea de a diferenția enunțurile factice de enunțurile de opinie

- F O Constituția este o lege fundamentală a României.
- F O Cele mai importante prevederi ale Constituției sunt cele referitoare la separarea puterilor în stat.
- F O Constituția României este cea mai democratică dintre constituțiile statelor europene.”

TEHNICA ALEGERII DUALE

Capacitatea de a identifica relații de tip cauză-efect

“Fiecare dintre enunțurile de mai jos este compus din două părți, fiecare adevărate. Sarcina ta este să apreciezi dacă partea a doua explică de ce este adevărată prima parte. În cazul în care aceasta este situația, încercuiește pe Da. În caz contrar, încercuiește pe Nu.

TEHNICA ALEGERII DUALE

Capacitatea de a identifica relații de tip cauză-efect

Da Nu “Frunzele sunt foarte importante pentru copac
FIINDCĂ asigură umbră pentru trunchi.

Da Nu Balenele sunt mamifere **FIINDCĂ** sunt foarte
mari.

Da Nu Unele plante nu au nevoie de lumină **FIINDCĂ**
trăiesc pe seama altor plante.”

Recomandări pentru construirea itemilor, utilizând tehnica alegerii duale

1. Vor fi evitate enunțurile cu caracter foarte general, atunci când se solicită aprecierea lor drept adevărate sau false.

Necesitatea respectării acestei recomandări derivă din faptul că enunțurile foarte generale sunt în majoritatea cazurilor **false**, de exemplu:

“A F 1. Conform prevederilor Constituției, președintele României este desemnat prin alegeri.”

Recomandări pentru construirea itemilor, utilizând tehnica alegerii duale

2. Vor fi evitate enunțurile irelevante din punct de vedere educațional

Una dintre erorile care pot fi comise la utilizarea acestei tehnici, este aceea că, în încercarea de a construi enunțuri care să fie fără urmă de ambiguitate adevărate sau false, se ajunge la elaborarea unor itemi ne semnificativi din punctul de vedere al rezultatelor de învățare abordate.

“A F 1. Ștefan cel Mare s-a înscăunat ca domn al Moldovei în anul 1848.”

Recomandări pentru construirea itemilor, utilizând tehnica alegerii duale

3. Vor fi evitate enunțurile a căror structură poate genera ambiguități sau dificultăți de înțelegere.

Enunțurile scurte și aparent simple pot fi totuși dificil de înțeles pentru anumite categorii de elevi, mai ales în cazul în care conțin structuri cu înalt potențial de ambiguitate, ca de exemplu duble negații:

“A F 1. Nici una dintre etapele experimentului nu a fost inutilă”,

reprezintă un exemplu de nerespectare a acestei recomandări, pe când elementul de test:

“A F 1. Toate etapele experimentului au fost necesare.”,

reprezintă o reformulare convenabilă.

Recomandări pentru construirea itemilor, utilizând tehnica alegerii duale

4. Vor fi evitate enunțurile lungi și complexe.

Construirea unor enunțuri voluminoase, incluzând fraze complexe și o terminologie sofisticată, poate fi puțin productivă în contextul acestei tehnici, putând favoriza contaminarea rezultatelor testului cu factori cum ar fi înțelegerea verbală sau rapiditatea lecturii.

Recomandări pentru construirea itemilor, utilizând tehnica alegerii duale

4. Vor fi evitate enunțurile lungi și complexe.

Să comparăm două elemente de test ce abordează aceleași rezultate de învățare:

“A F 1. În ciuda considerabilelor dificultăți teoretice și experimentale legate de determinarea exactă a valorii pH a unei soluții, se poate constata faptul că o soluție este acidă ca urmare a colorării în roșu a hârtiei de turnesol introdusă în soluție.”

“A F 1. Hârtia de turnesol se colorează în roșu în prezența unor soluții acide.”

Se poate constata fără dificultate că cea de a doua variantă este cea preferabilă.

Recomandări pentru construirea itemilor, utilizând tehnica alegerii duale

5. Va fi evitată introducerea a două sau mai multe idei într-un enunț (cu excepția situațiilor în care se urmărește cunoașterea sau înțelegerea unor relații cauză-efect).

Literatura de specialitate (ex. Gronlund, 1971) citează cazuri ca cel de mai jos, în care un profesor de biologie aștepta să fie furnizat răspunsul corect F, din cauză că râma nu are ochi.

- “A F 1. Râma nu vede, din cauză că are ochi simpli.”

Recomandări pentru construirea itemilor, utilizând tehnica alegerii duale

Enunțul cuprinde însă **trei elemente**, care fiecare poate fi adevărat sau fals în opinia elevilor: a. râma nu vede; b. râma are ochi simpli; c. relația de cauzalitate dintre cele de mai sus.

Profesorul a avut astfel surpriza să constate că unul dintre elevii care furnizase răspunsul corect așteptat, fiind întrebat de ce a ales răspunsul respectiv, să afirme că de fapt, râma **vede**.

Recomandări pentru construirea itemilor, utilizând tehnica alegerii duale

6. În cadrul unui test, se va urmări ca numărul enunțurilor adevărate sau false, ca și lungimea enunțurilor să nu furnizeze în mod neintenționat indicii care să faciliteze răspunsurile corecte.

Să presupunem că douăzeci dintre itemii unui test sunt realizați utilizând tehnica alegerii duale. În acest caz este recomandabil ca numărul alternativelor “adevărate” sau “corecte” să fie cât mai apropiate de zece, ceea ce trebuie să fie valabil și pentru numărul alternativelor “false” sau “incorecte”.

De asemenea, este de dorit ca lungimea enunțurilor să fie comparabilă, întrucât este cunoscută tendința proiectanților de a construi alternativele adevărate mai lungi.